

Coenraad Kymmell Fietsroute

Roden en omgeving 23,5 km

Fietsen langs geschilderd landschap
Was getekend... Coenraad Kymmell

Coenraad Wolter Jan Kymmell leefde van 1863 tot 1924. Hij woonde in Zeist, maar kwam graag op bezoek bij zijn zus Christina Sophia Kymmell - bijgenaamd de juffer - op Havezate Mensinge in Roden. Hij kwam er zo vaak, dat hij er een eigen kamer had. Coenraad brak tegen de wil van zijn ouders zijn technische studie in Delft af om zich te wijden aan de schilderkunst. Hij stond bekend als een vrijgevege man en steunde tal van goede doelen. Tijdens zijn verblijf op Havezate Mensinge was hij dikwijls met zijn schildersezel op en om het land

goed te vinden. Honderd jaar later voert deze wandelroute u langs de plekken die Coenraad ooit vereeuwigde. Soms is het landschap onherkenbaar veranderd, op andere plekken lijkt de tijd te hebben stilgestaan. Wandelend over het landgoed zoals Coenraad het zag of dwalend door de Havezate, lijken lang vervlogen tijden op eens heel dichtbij.

Om te ervaren hoe Coenraad Kymmell leefde, is het een aanrader om eerst een bezoek te brengen aan de Havezate Mensinge. Daar kunt u Kymmells oogstrelende schilderijen bewonderen. Vanuit de werkkamer van Kymmell, de huidige opkamer, ziet u de laan die Kymmell schilderde.

1 Dan wordt het tijd om op de fiets te stappen en de omgeving eens door de ogen van Kymmell te bekijken. Op een mooie herfstdag maakte hij dit kleurrijke schilderij van de Havezate. De bomen staan er nu, na honderd jaar, nog steeds in al hun pracht.

2 Deze boerderij stond ooit eenzaam aan de rand van het Roonderveld. Nu is op die plek een complete woonwijk verrezen. Mogelijk schilderde Kymmell de huidige boerderij 'Heidezicht'.

3 Op een avond trok Kymmell met zijn ezel naar het Roonderveld om er de bloeiende heide te schilderen. Al het veen is in de voorbije eeuw ontgonnen. Er kwam grasland voor in de plaats.

4 Een keuterboerderij in het veen, pal achter een goudgeel korenveld. Het afgegraven veen werd per schip vervoerd over het water van de 'wijk' waar u langs fietst.

5 Vanuit deze ontginningsboerderij genaamd 'Werklust' werd het veen op het Roonderveld stukje bij beetje ontgonnen. Het opschrift 'Werklust' prijkt tegenwoordig niet meer op de gevel.

6 Het zandpad naar Steenbergens is nog net zo breed als in de tijd dat Kymmell het schilderde. Het geeft een mooi beeld van de vele zandpaden die Drenthe destijds doorkruisten en heeft niets van zijn toenmalige schoonheid verloren.

7 "Op weg naar Steenbergens trof ik dit aardige boerderijtje aan", zo schreef Kymmell achterop zijn aquarel. Mogelijk is de woning die u in de verte ziet liggen de boerderij die Kymmell heeft geschilderd.

8 De Zuursche duinen... Een glooiend landschap van heide, naaldbos en vennetjes. De naam 'zuursche' verwijst naar de zure zandgrond van het gebied. Een plek waar heide en andere zuurminnende plantjes prima gedijen.

9 Deze eenzame boom in de Zuursche duinen trok de aandacht van Kymmell. Het landschap dat u nu aantreft

is een zoekplaatje. Het is erg lastig te zeggen of 'Kymmells' boom er nog staat!

10 Ook deze eenling in de Zuursche Duinen is moeilijk terug te vinden als je er nu rondkijkt. Wat wel opvalt, is dat de natuur er nog altijd ruig en ongerept is. Stuifzand en heidevelden wisselen elkaar af.

11 Deze plaggenhut en keuterboerderij stonden in Steenbergens. Ze bestaan al lang niet meer; de laatste plaggenhutten verdwenen in de jaren twintig van de vorige eeuw uit het dorp.

12 Aangetrokken door de schoonheid van het Grootte Diep bij Langelo, zette Kymmell zich achter zijn schilders-ezel. De beek slingert nog altijd door het landschap, al hebben veel van de omringende heidevelden inmiddels plaats gemaakt voor weiden en akkers.

13 Langelo aan de horizon - een karakteristiek Drents tafereel, dat door Kymmell op onnavolgbare wijze is vastgelegd. Herkent u het dorpsgezicht in de verte?

14 Op de heide bij Lieveren portretteerde Kymmell deze schaapherder met zijn hond. Peinzend kijkt de man voor zich uit, terwijl zijn kudde onverstoorbaar graast.

15 Is er een mooiere plek dan het stroomdal van het Lieversche diep? Kymmell kwam graag op deze plek om er te schilderen. Geen wonder: het verstilde landschap met zijn natuurlijk kronkelende beek is vier seizoenen op zijn mooist.

16 U bent weer bij de Havezate Mensinge beland. De sierlijke duiventil in het witte achter het koetshuis stond er al lang voordat Kymmell hem schilderde. Hij dateert uit ca 1750.

Bij De Cuisinerie kunt u neerstrijken in het restaurant of de brasserie of op het terras met uitzicht op het landgoed. Geniet van een heerlijke lunch of een drankje binnen of buiten. Zo kunt u in alle rust het moois van toen en nu op u laten inwerken...

"EUROPEES LANDBOUWFONDS VOOR
PLATTELANDSONTWIKKELING: EUROPA
INVEESTERT IN ZIJN PLATTELAND"

2

3

4

6

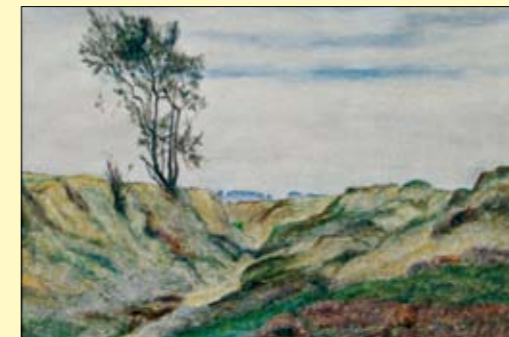
7

8

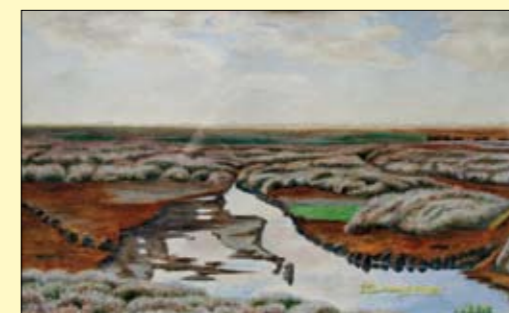
9

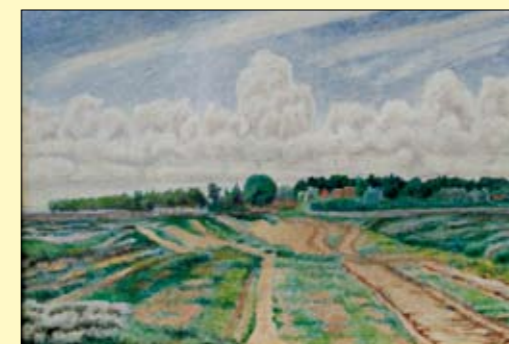
10

11

12

13

14

15

16

LANDGOED

MENSINGE

www.drenthe.nl / www.kopvandrethe.nl / www.mensinge.nl

De fietsroute is gedrukt in opdracht van Havezate Mensinge. Aan de totstandkoming van de route werkten mee, namens Havezate Mensinge: De museum commissie, Luut Edel en Ids Dijkstra.

Redactie: Harriët van den Heuvel, Veenhuizen
Productie: Herman Dorgelo, Veendam